

Nr. 110. Arbeidsdeling mellom menn og kvinner

Vi har tidligere i forbindelse med enkelte emner spurt om hvilket arbeid som ble utført av menn eller kvinner, Det viste seg at det var skiftende for forskjellige arbeider i forskjellige strøk. Dessverre har ikke alle svart på disse spørsmålene, Arbeidsdelingen er et område som er lite undersøkt, vi vil derfor prøve å få en samlet oversikt over den.

A. Vi ber om å få opplyst hva man i eldre tid anså for anstendig manns- og kvinnearbeid. uansett hvordan delingen ellers kunne gjennomføres praktisk.

I.

Kunne menn hjelpe til i husstellet når det dreiet seg om tungt arbeid, f. eks.:

1. Sandskure golv?
2. Kna deig til flatbrød?
3. Bære vann til hus og fjøs? Var det noen forskjell på arbeidsdelingen om sommeren og vinteren?
4. Var ølbrygging som helhet eller i deler bare mannsarbeid?
5. Hvem gjorde bryggekjørlene rene?

Var det i Deres bygd kvinne-arbeid:

6. Å hugge ved?
7. Å sørge for brensel? Var det forskjellig når det gjaldt løv- eller nåleskog?
8. Var det mannen som felte trærne og kvinner som drog veden hjem (hvordan)?
9. Ble det i Deres bygd samlet nedfallsved, var det manns- eller kvinnearbeid?
10. Kjenner De noen truer eller talemåter om at kvinner måtte fare varsomt med brensel, ikke slenge ved på golvet, da dette ville volde vanskelige fødsler?
11. Måtte gravide unngå å brette brensel over kneet, da dette ville bevirke vanskeligheter ved fødselen (hva slag) eller volde feil på fosteret (hva slag)?
12. Måtte gravide kvinner legge ved med toppen først i ilden ellers ville barnet bli født baklengs, dvs. med føttene først?

II. Stell med dyr

13. Var hestestell utelukkende mannsarbeid?
14. Var det mannsarbeid å stelle med dyr ved paring?
15. Ble sauevask utført av kvinner?
16. Var det menn eller kvinner som tok tallen ut av fjøset, sauehus og grisebingen ved rengjøring?
17. Slaktet kvinner for eksempel sau, kalv, høns?
18. Hvilke dyr kunne bare slaktes av menn?
19. Hva slags arbeid med husdyr kunne en mann ikke utføre, f. eks. å melke kyr?
20. Er det i Deres bygd nå mannsarbeid å melke og kan man huske når dette ble vanlig?

III. Arbeid med åker, høy o. l.

21. Var det både menn og kvinner som spadde åker og spredte gjødsel?
22. Var det bare menn som sådde?
23. Var kornskurd kvinnearbeid så lenge man brukte sigd?
24. Tresket kvinner med tust?
25. Ved slåttonnen: Var det bare menn som slo med langorv?
26. Kunne menn plukke bær (hagebær og ville)?

IV. Transport av melk

27. Kjørte kvinner melk med hest og vogn til salgsstedet, og er det noe nytt at kvinner brukte hest og vog?
28. Rodde kvinner melk i båt til salgsstedet?

V. Alder og arbeidsdeling

29. Hva slags kvinnearbeid kunne gutter inntil 10-12 års alderen utføre, f. eks. karde, spinne, spole, nøste osv., arbeid på kjøkkenet (oppvask), dra potetkvern osv.?

30. Kunne gamle menn utføre kvinnearbeid?

VI. Andre opplysninger

31. Dette var bare noen punkter til orientering, Spørsmålene er hentet fra opplysninger fra forskjellige steder i landet, Vi ber om å få også andre opplysninger om emnet enn de som er berørt i spørsmålene.

32. Hva slags arbeider var så lite respektert at de måtte overlates til andre enn gårdens folk, f. eks. hesteslakting, kastrering og andre (hva slag), og hvem fikk man til å utføre slikt arbeid?
